

Ian Cameron, Malin Thunberg Schunke, Karin Pale-Bartes,
Christoffer Wong og Petter Asp
International Criminal Law from a Swedish Perspective
Intersentia, 2011 (277 sider)

Samspelet mellem international og national strafferet er uhyre kompliceret, og forudsætter en betydelig fortrolighed med både lovgivning og retspraksis i den pågældende stat kombineret med indsigt i den pågældende stats behandling af anmodninger om retshjælp og udlevering. Denne viden er ofte vanskeligt tilgængelig på grund af sprog, kultur, retlige traditioner og generel usikkerhed overfor organiseringen af politi og retsvæsen i den pågældende stat.

Det var derfor en særlig glæde at læse bogen »International Criminal Law from a Swedish Perspective« ved udgivelsen i 2011. Bogen gav en god og særdeles grundig indføring i samspelet mellem international strafferet og svensk strafferet. Uanset at det nu er cirka halvandet år siden bogen blev udgivet, er det derfor også en særlig fornøjelse at anmelde bogen.

Bogens erklærede formål er en holistisk analyse af svensk lovgivning vedrørende international strafferet og lovgivningens anvendelse i praksis. Fokus er dermed på de internationale aspekter i svensk lovgivning. De to første kapitler giver en generel introduktion til svensk lovgivning i al almindelighed og svensk strafferet i særdeleshed, mens kapitel 3 giver en gennemgang af jurisdiktion og kapitel 4 giver en detaljeret gennemgang af behandlingen af retshjælpsanmodninger. Kapitel 5 gennemgår reglerne for udlevering, mens kapitel 6 omhandler den europæiske arrestordre.

Særligt kapitel 1 og 2 burde være obligatorisk læsning for alle, som agter at beskæftige sig med svensk ret. Kapitel 1 giver en grundig gennemgang af den svenske lovgivningsproces og de institutionelle forhold af betydning for lovgivningsprocessen. Kapitel 2 giver tilsvarende en grundig gennemgang af straffertens opbygning og straffesagens behandling, herunder også de særlige udfordringer, som blandt andet juridiske personer, kumulation og strafferammer kan give i internationale straffesager. Disse to kapitler giver dermed læseren værdifuld og relevant indsigt i svensk strafferet, uanset om læseren forbereder en konkret straffesag eller et komparativt studie.

Kapitel 3 giver en særdeles grundig gennemgang af de svenske regler vedrørende jurisdiktion, herunder blandt andet en række særlige tilfælde som f.eks. fly eller skibe under passage af svensk territorium. Kapitlet indledes med en bemærkning om, at jurisdiktion er en vanskelig del af svensk strafferet. Læsningen

af kapitlet bekræfter så afgjort dette, men kapitlet fremstår alligevel som en grundig og overskuelig gennemgang af de svenske regler.

Kapitel 4 gennemgår mulighederne for retshjælp efter svensk lovgivning. I modsætning til blandt andet Danmark er dette område reguleret ved særlig lovgivning i Sverige. For praktikerer er kapitlet en sand guldgrube af informationer om hvordan svenske myndigheder kan bistå med konkrete efterforskningsskridt. Kapitlets overblik, som følger af lovens opbygning, er misundelsesværdig, og bør give f.eks. den danske lovgiver grund til at overveje om der af hensyn til borgernes krav på retlig klarhed bør gennemføres tilsvarende lovgivning i Danmark.

Udlevering gennemgås i kapitlerne 5 og 6, hvor kapitel 5 omhandler udlevering på andet grundlag end den europæiske arrestordre og kapitel 6 udlevering efter den europæiske arrestordre. Denne opdeling medfører, at udlevering til de nordiske lande i det væsentlige behandles sammen med udlevering til stater udenfor EU. De nordiske lande har betydelig tillid til hinanden og udlevering sker derfor næsten rutinemæssigt, mens stater udenfor EU ikke nyder den samme tillid og udlevering til disse lande er derfor en langt mere bureaukratisk og til tider politisk betændt affære. Udlevering til nordiske lande har dermed langt flere fællestræk med udlevering efter en europæisk arrestordre, og det er ikke helt gennemskueligt hvorfor forfatterne har valgt at behandle udlevering til de nordiske lande i sammenhæng med udlevering til stater udenfor EU frem for udlevering til stater indenfor EU eller i et særligt kapitel. Til trods for dette valg er gennemgangen af udleveringsbestemmelserne i såvel kapitel 5 og 6 som vanligt grundige og omhyggelige uden at dette går ud over tilgængeligheden. Særligt gennemgangen af kravet om proportionalitet ved anvendelse af en europæisk arrestordre (afsnit 6.5.1) kunne med betydelig fordel læses af lovgivere i de medlemsstater, som endnu mangler at begrænse en overdreven brug af arrestordrer gennem anvendelsen af almindelig, sund fornuft.

Bogen er ajourført indtil maj 2010, og en anmeldelse af bogen må derfor tage behørigt hensyn til den mellemliggende udvikling i international strafferetspleje. Der er efter min opfattelse allerede nu god grund til at opdatere bogen til anden udgave, idet særligt EU-retten i den mellemliggende tid har udviklet sig betydeligt. Bogens mange kvaliteter medfører, at det vil være en skam at se bogen gradvist blive forældet. Universitetsjuristen, som påtænker et komparativt studie af svensk ret, kan dog stadig med fordel læse bogen som et indledende studie af svensk strafferet inden det egentlige komparative studie indledes. Praktikerer, som er i færd med at indlede et samarbejde med svenske myndigheder i en konkret straffesag, kan også med fordel læse bogen med henblik på at kvalificere og lette dette samarbejde så meget som muligt.

Netop praktikerens behov for hurtigt at kunne tilgå svensk ret kunne dog styrkes yderligere ved et register over den anvendte svenske lovgivning. Her er læseren henvist til at søge i fodnoterne i forbindelse med lovenes behandling i selve teksten. Ligeledes ville praktikerens formentlig have været glad for en oversigt over de vigtigste myndigheder på området, sådan at hjemmesider, mailadresser og telefonnumre hurtigt kunne findes.

Uanset disse beskedne ønsker til en eventuel kommende udgave er der dog ingen tvivl om, at bogen giver et væsentligt bidrag til alle, som arbejder med international strafferet og nu ønsker at sætte denne særlige form for strafferet i forbindelse med svensk strafferet. Bogens generelt gode opbygning, tilgængelige sprogbrug og omhyggelige gennemgang af svensk ret gør bogen til et uvurderligt redskab for enhver med interesse for området. Samtidig kunne man i et stille øjeblik ønske, at universitetsjurister i andre lande ville udgive tilsvarende bøger for deres respektive lande.

Henning Bang Fuglsang Madsen Sørensen